SEMANARIO
O LAVRADOR
Caixa Postal — 666
Curitiba — Paraná — Brasil

Redação e Administração:
Rua Augusto Stellfeld 799

Diretor e Proprietario:
Nicolau Woytowetch

Ч. 10 (1065)

O LAVRADOR
ХЛІБОРОБ

КУРІТІБА, 28. березня, 1953

— ТИЖНЕВИК —

ПЕРЕДПЛАТА:
Річно: кр. 60.00
Півріччо: " 35.00
Для Аргентини: 25 пезів.
Інші краї: 4 ам. долярів.
Поодиноке число: кр. 2,00

Ціна оголошень
після умови.

РІК ВИДАННЯ XXX

УКРАЇНА В БОРОТЬБІ ДВОХ СВІТІВ

Від самого початку большевицької імперії і до сьогодні Україна твердо, рішуче й жертвенно ставить своє чоло червоній Москві. Коли б в 17—20 роках великі західні потуги мали зрозуміння до національно-визвольних рухів народів України, Білорусії, Кавказу, Середньої Азії, Сибіру та Далекого Сходу—кривавий Молох комунізму був би вже давно знищений. Однак, на жаль, вони тоді такого зрозуміння не мали, вели явно хибну, як показує перспектива з 35 років, навіть самозгубну для себе політику. В ті часи, так звана Антанта, народам, що високо підняли славний прапор Свободи, могла б дати лише трохи зброї, військового спорядження та допомогти, хоча б порядком кредитів, матеріяльними засобами і російський комуністичний режим злетів би в безвість. Однак, Антанта тоді спряглася з явно відмираючими, реакційними, ненависними всім народам колишньої російської імперії чинниками, з чорносотенними генералами: Юденічем, Денікіним, Колчаком, Врангелем. Вона підперла стовідсоткових трупів, підперла до краю збанкрутілу політичну кліку та ідеологію. Вислід з усього цього добре відомий: полетіли геть далеко не тільки, рестовровані Антантою дегенеративні чорні круки з розтрощеного царського розплідника, а й війська самих західніх союзників. Американцям, англійцям, французам стрімголов довелося тікати з Одеси, Архангельську, Мурманську, Далекого Сходу і т. ін.

В нерівних боях з комуністичним напасником, що поставив своїм завданням поглинути цілий світ, упала вільна українська держава. Але червоні російські загарбники вмушені були врахувати відчайдушний спротив українського народу і погодитися, бодай на фікцію української „самостійности", на так звану УССР (Українська Советська Соціялістична Республіка). УССР, поряд з Росією та Польщею в 1921 році підписала ризьку угоду, офіційний текст якої складено українською, російською та польською мовами. 1923 року УССР, разом з советською Білорусією та Росією, на договірних засадах, створили так званий СССР, залишивши за собою формальне право виступити з нього.

Повторюємо, московські большевики все це робили далеко не з власного бажання, не з власної волі. Їх до цього завжди змушувала героїчна постава, героїчний чин, героїчний спротив українського народу. По суті, дуже довгий час Україна сама провадила завзяту боротьбу з червоною Москвою, що виявилася в численній партизанці, в опорі різним економічним і політичним заходам большевиків. Росіяни теж не залишилися в боргу. З наказу московського Кремля на Україні створили штучний голод, що винищив багато мільйонів нашого населення. З наказу московського Кремля найбільшим ворогом СССР оголошено український „буржуазний націоналізм". Як „буржуазних націоналістів" советські чекісти, енкаведисти, емведисти зліквідували мільйонові маси української трудової інтелігенції, робітників та селян. Однак спротиву Москва не зломила. І до сьогодні вона на всі застави верещить про смертельну небезпеку українського націоналізму, про потребу нещадної боротьби з ним. Підростають в жахливих советських умовах нові покоління українців і стають на прю з російськими окупантами. Про це зовсім недавно змушений був привселюдно сказати секретар комсомолу України, Г. Шевель.

Безкомпромісова, жорстока, наполеглива й систематична боротьба українського народу проти червономосковських зайд давно вже знайшла собі найширші симпатії, підтримку та наслідувачів серед усіх інших, уярмлених росіянами народів. Україна для них уже стала символом, прапором, дороговказом до свого власного визволення. Ото ж, передові ідеї, що народилися і йдуть з України, своїми впливами дедалі все більше охоплюють багатонаціональну комуністичну тюрму народів. Тому вони для неї справді є смертельною небезпекою.

Між тим, країни західного світу, зокрема США, аж до останніх днів, всього цього не помічали, вірніше не розуміли. Вони ще й досі по суті стоять на збанкрутілих позиціях збанкрутілої Антанти. Ось чому вони бавляться з усілякими, вже історично віджилими та живцем похованими російськими кліками, що їх не тільки різні нації колишньої імперії Миколи 2-го, а й сам російський нарід викинув на смітник.

Нерозуміння і зневажання провідниками західнього світу національного питання в межах залізної заслони, всі дотеперішні протизаходи большевицькій інвазії врешті обертають на ніщо. А помилки коштують дуже дорого. Під владу російським комуністам віддано величезний шмат Европи, цілий Китай, половину Кореї... Московські большевики своєю пропагандою, своїми п'ятими колонами і далі з середини руйнують західній світ.

Та аж тепер, здається, справа приходить до остаточного зрозуміння. Ми маємо на увазі внесені резолюції й виступи з приводу них, американського конгресмена —республіканця, Лоренса Сміта й сенатора, теж республіканця, Олександра Сміта. Ці два державні мужі в категоричній формі вимагають від парляменту США негайно нав'язати офіційні, безпосередні дипломатичні зв'язки з УССР і БССР. В їхніх резолюціях і виступах цілком вірно подаються та з'ясовуються всі історичні факти й поступовання, пов'язані з існуванням советської України та Білорусії. Вказано на конституційні можливості цих країн, на міжнародні угоди советської України, на входження до ООН тощо. Але головне, на що цілком слушно роблять наголос обидва державні мужі, це те, що Америка в боротьбі двох світів зможе негайно вирвати ініціятиву з рук советів і перебрати її собі. Таким чином об'єктивно приходить до визнання України, до визнання, народжених на Україні ідей про конечне розчленування на окремі національні держави комуністичної імперії,—за вирішальну силу в боротьбі двох світів.

Разом з цим надається моральна підтримка всім нам, українцям. Конгресмен Сміт сказав: „... поневолені народи по всіх усюдах почули голос, який запевняє їх, що одного дня з майбутньому вони будуть вільні". І далі: „Ми мусимо змагати до визволення тих народів із сталевих кайданів, які приковують їх до комуністичної Росії проти їх волі".

Давно б пора заговорити з червоною Росією такою мовою! Давно б пора всіляко підтримати Україну, що уже продовж багатьох років самотужки бореться з російськими комуністичними загарбниками!

Чи підуть совети на встановлення безпосередніх дипломатичних стосунків між США, УССР і БССР, чи ні,—буде видно. Але від того моменту, коли американський парлямент схвалить внесені резолюції – західний світ автоматично перебере ініціятиву, перебере першість у боротьбі до своїх рук. Відтоді Україна стає загальновизнаним центром в усіх стосунках та поступованнях двох, діяметрально протилежних один одному світів.

Ол. Ващенко

ВІСТІ З УСЬОГО СВІТУ

МАЛЕНКОВ... ПОСУНУВСЯ

Як відомо, по смерті Сталіна, Маленкову пощастило захопити в свої руки і державну і політичну владу. В такий спосіб він відсторонив від провідницького становища Молотова, що намірявся обняти державне кермо. Однак, в осиному гнізді кремлівських верховодів боротьба не вщухає. І за короткий час Маленкову стало небезпечно сидіти відразу на двох стільцях. Він відчув, що ті два стільці можуть від ним розсунути й він опиниться між ними, на підлозі. Тоді, пиши, все пропало, роздавлять як муху!

21 березня лондонське радіо передало, що Маленков відійшов з посади генерального секретаря ЦК партії і залишився тільки прем'єром уряду СССР. На посаду генсека призначено Нікіту Хрущова. В Москві, серед дипломатичних кіл створюють враження, ніби Маленков хоче відновити передсталінські часи, тобто, коли Ленін був головою уряду, а Сталін партійним генсеком.

З історії відомо, що Сталін доконав Леніна. Як будуть співпрацювати Маленков з Хрущовим—покаже майбутнє. В усякому разі йдеться до того, що залишкам, так званої «ленінської гвардії», тобто Молотову, Мікояну, Кагановичу, Ворошилову, Швернику і т. ін. невдовзі, можливо, доведеться бити себе в груди і на всіх перехрестях розпинатися, мовляв, вони не тільки ленінці та сталінці, а, насамперед, старі маленковці й хрущовці!

ВСЕСОЮЗНА ОТАРА

По смерті Сталіна в Москві зібралася 4-та сесія верховного совета СССР. На ній, як і за Сталіна, всі делегати «дружньо» голосували за те, що їм тільки подавали кремлівські вожаки і «одностайно» аплодували кожному з них. Та сесія, без жодного запиту й сумніву, схвалила, проведені Маленковим зміни в складі президії верховного совета та уряду СССР. Маленков сталінським вівцям дещо сказав, що він «прагне» світого миру, після чого розігнав їх по кошарах, тобто, наказав вернутися додому.

НЕНАДІЙНА АРМІЯ

Цими днями московське радіо пересилало лекцію під назвою: «Комуністи в советській армії«. В ній закликалося партійців «стати душею армії, зміцнювати її єдність довкола проводу СССР, підносити її боє-датність» і. т. ін. Видно, що ні комісари, ні беріївські «особливі відділи» не встані тримати советське військо в постійному послухові.

СОВЄТСЬКІ ВІЙСЬКА НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

До східньо-сибірської приморської області з її осередком Владивостоком, до округи Анадиру, до Сахаліну й на Курильські острови совети привезли моторизований армійський корпус, складений з 3-х дивізій, а крім того дивізію тяжкої артилерії, багато технічних зеднань і щонайменше один дивізіон легких бомбардувальників.

В рівній мірі совети зміцнили також воєнну фльоту на водах Далекого Сходу, де мають тепер десять модерних кораблів-криголомів, кожний із них містоти по 10.000 тон і кожний із них може промощувати шлях через замерзле море для 50 транспортових кораблів. Із Балтійського моря перевезли совети до пристані Корсаков, південий Сахалін, два модерні кружляки. А з Севастополю перевезли 37-му фльотилію підводних човнів до Чукотська на побережжі Берінгового заливу.

Особливо збільшили совети свої залоги в окрузі Анадир, де тепер мають шість піхотних і шість панцерних дивізій, стрілецьку дивізію парашутистів, дві т. зв. арктичні дивізії й тисячу літаків, серед яких є багато турбінових машин і легких та тяжких бомбардувальників. Ці зеднання дістають інтенсивний вишкіл у полярних операціях і їх мають ужити при евентуальній інвазії на Аляску й на північно-західню Канаду.

У пристані Петропавловськ на Камчатці і в Николаєвську над Амуром мають совети чотири фльотилії підводних човнів. Для них будують ще бази в пристанях червоного Китаю, зокрема в Кантоні, Фучові й на острові Гайнан.

НЕПЕРЕЛИВКИ ДЛЯ КИТАЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ

Як подає радіо з Нью Йорку, представник національного Китаю в політичному комітеті ОН, Чун-Е-Чан, офіційно заявив, що уряд Чан Кай Шека твердо рішений звільнити цілий китайський суходіл з під влади комуністів. Китайські національні партизани і населення яке невдоволене комуністичним режимом, нетерпляче чекають висадки національних бойових сил, щоб негайно до них прилучитися.

Передають, що недавно командир 26 полку китайських комуністичних військ підняв і очолив повстання проти існуючого в країні ладу. Повстанці забили 28 комуністичних наглядачів в армії—китайців та 4 советських військових інструкторів. Під час сутички повстанці захопили в свої руки 3 літаки й багато різного спорядження. Після виграного бою вони пішли в гори, де прилучилися до національних партизан.

«ПРОЛЕТАРІ» ГУЛЯЮТЬ

Новоіменований шеф советського Генерального Штабу, маршал В. Д. Соколовський, улаштував великий бенкет, у якому взяли участь також військові аташе американської, англійської, французької, канадійської, турецької, фінляндської і шведської амбасад у Москві. Пять великих столів вгиналися від усяких страв і присмак, а водка й шампан лилися потоками. Бенкет розпочався в годині 9-ій вечором, а закінчився в 2-ій уночі.

---

*Британський прем'єр міністр, Черчіл сповістив, що його уряд прийняв советську пропозицію скликати конференцію в справі запобігання інцидентів на трасах (шляхах) повітряних сполучень в Німеччині. Команда, збитого советами англійського бомбардувальника типу «Лінкольн», в складі 6-ти осіб—уся загинула.

(Продовження телеграм на стор. 2)

ВІСТІ З БРАЗІЛІЇ

* Зі штату Мато Ґросса повідомляють, що 100.000 га землі амазонської смуги будуть засаджені кавчукодайними рослинами. Врожаї цих рослин будуть використовуватися, як сировина для бразілійської гумової промисловости.

* Президент республіки, Жетуліо Варґас, провадить переговори в справі придбання нових кораблів, що призначені виключно для судноплавства на ріці Амазонка.

* Центральний банк Арґентіни дав дозвіл ввезти з Бразілії 150,000 тонн кави в зернятах, що цілковито покриє потреби Аргентіни на 6 місяців. Також невдовзі відновиться довіз з Бразілії бананів.

* З Ріо сповіщають, що наступного тижня КОФАП унормує ціни на риж. 1-ий гатунок рижу «амарела еспеціал» коштуватиме 9 крз. 50 сент. кіло, 2-ий гатунок—«агульяс» — 8 крз., 3-ій гатунок—«блюе роза»—7 крз. 50 сент., 4-ий гатунок — «редонда» — 6 крз. 80 сент. кіло.

* Між Голяндією та Бразілією підписано нову торговельну угоду, що має спричинитися до підвищення вартості крузейра.

* Статистичні відомості подають, що на 28 лютого загальний бюджет Бразілії становив 38.052.670.295,00 кр.

* Статистичне бюро при міністерстві народнього господарства повідомило, що в 1952 році «СІА Сідеруржіка Насіонал» дала країні 476.443 тони сталі загальною вартістю в 695,607.000 крз.

* Президент КОФАП, повернувшись з Уругваю, повідомив представників преси, що в Уругваї Бразілія закупила 80.000 тонн пшеничного борошна та 50.000 тонн в Аргентіні.

* Бразілійське морське міністерство прийняло запрошення англійського уряду взяти участь в інтернаціональній параді фльоти. Бразілійський крейсер братиме участь у цій параді, що відбудеться 15 червня на честь коронування англійської королеви Елизавети 2-ої.

ГРОБНИЦЯ ЧЕРВОНИХ ФАРАОНІВ

Советський устрій, власне, не становить собою нічого нового. Щось цілком подібне існувало ще... 4.000 років тому, за часів єгипетських „фараонів. У тому древньому Єгипті населення теж, що виробляло те й віддавало державі, а потім від неї одержувало харчі та різні речі. Існувала також рабська праця, фараон був цілковитим господарем життя кожного мешканця країни і т. ін. Фараони по собі залишили безглузді, нікому непотрібні споруди, створені руками рабів, так звані піраміди. Ті піраміди правили їм за домовини.

Від деякого часу советські вожді, зокрема Сталін, теж заходилися й собі побудувати хоч одну «піраміду». Такою мав бути «палац советів» у Москві. За проєктом,—страшенно висока і така ж ідіотська споруда. Приміром, статуя Леніна мала бути завжди захована в хмарах. Це, очевидно для того, щоб не псувати настрій населенню. Однак, з тою будовою по війні чомусь замовкли. Аж ось, помер Сталін. Знову згадали за «піраміду». Постановою партії й уряду схвалено побудувати в Москві спеціяльний «пантеон». До того «пантеону» будуть перенесені мумізовані (теж запозичено від єгипетських фараонів) останки Леніна й Сталіна, а також попіл усіх тих комуністичних вельмож, що поховані під кремлівською стіною. «Пантеон», як подає постанова, буде величезний, монументальний і коштуватиме багато грошей. Його будуть масово відвідувати громадяни СССР.

Для чого це робити?

Адже мавзолей Леніна, де тепер лежить також Сталін, дуже просторий. В ньому ще вистачить місця і для Маленкова, і для Берії і для всіх їхніх колег.

Чи не ліпше було б за ці гроші побудувати житла для громадян СССР? Адже там 10 кв. метрів мешканевої площі на особу є заповітною мрією мільйонів трудових інтелігентів, робітників та селян. Адже там ще й досі безліч людей живуть в страшній тісноті, в підвалах, в жалюгідних хижах, а то й просто в землянках!

Та хіба фараони та ще й червові дбають за щастя підвладних їм громадян? Їм зовсім байдуже до насущних, до конечних потреб свого населення.

Ну, що ж, хай будують собі гробницю. Коли впаде комуністичний режим, люди заберуть з «пантеону» мумії червоних фараонів і поволочать їх по всіх, до того поневолених советами країнах. Тоді кожна людина матиме змогу плюнути на ті мумії.

ВІСТІ З УСЬОГО СВІТУ

ЮГОСЛАВІЯ ЗАНЕХАЯЛА КОЛЕКТИВІЗАЦІЮ

З Београду повідомляють, що югославська комуністична партія скасувала політику колективного господарства по селах Югославії.

Це рішення винесла партія в наслідок впертого спротиву селян. В заміну Тіто наказав розпочати організування сільських кооператив на західньо-европейський зразок. Уряд Югославії уже тому рік поробив перші зміни щодо колективного господарства, а тепер цілком скасував колгоспи. Югославський союз кооператив передбачає соціяльне забезпечення для членів кооператив.

На основі нової конституції Югославії в травні ц. р. відбудуться вибори послів до югославського парляменту. Дотепер селяни Югославії були слабо заступлені в парляменті. Більше число представників мали робітники, а це тому, що уряд уважав промислових робітників поступовішими, ніж селян. Селяни Югославії невдоволені таким трактуванням їх урядом.

ТІТО ВІТАЄ КОРОЛЕВУ

5 днів, президент Югославії, Тіто, разом із своїм міністром закордонних справ, Поповичем, провадив наради з прем'єр міністром Англії, Черчілем та міністром закордонних справ, Іденом. По закінченні офіційних розмов Тіто заявив кореспондентам, що цілком домовився з англійським урядом з усіх питань, зокрема в справі захисту від агресії та збереження миру. На його думку, співробітництво Великобританії і Югославії піде на користь обом країнам. Також Тіто зазначив, що кожна країна мусить мати у себе такий устрій, якого вона хоче і в цьому ніхто їй не сміє заважати. Лише советські імперіялісти намагаються цілий світ перетворити по образу й подобію своєму. Наприкінці Тіто та весь його супровід висловили англійській королеві і цілій королевській родині свою щиру подяку за гостинність, увагу й за тепле прийняття, що ними обдарував їх англійський монарший дім.

* Югославський парлямент затвердив підписану уголу між Грецією, Туреччиною та Югославією. Ця угода охоплює військові, економічні та технічні питання. Після затвердження угоди, заступник маршала Тіта, Кардель сказав: «Советський Союз прорахувався. Він гадав кожну з цих держав по одинці поставити на коліна, але тепер ми завжди діятимемо разом і завжди зуміємо постояти за себе».

* Німецький парлямент затвердив бонську та паризьку угоди, що передбачають щільну економічну й військову співпрацю Західньої Німеччини з Англією, Америкою та Францією. Прем'єр міністр Західньої Німеччини, Аденауер, в своєму виступі підкреслив, що зі смертю Сталіна, загроза агресії з боку СССР не зменшилася, тому вільний світ мусить бути завжди напоготові. Реченець дії угоди—50 років.

* Від початку цього року зі Східньої зони Німеччини до західнього Берліну втекло понад 110 тис. осіб

* На британську окупаційну зону Німеччини сів чехословацький літак. Літун та 5 пасажирів попросили політичного притулку.

ВСЯЧИНА

ОРИГІНАЛЬНИЙ ПАРК. — Міський парк містечка Вайт Овк, Мебіленд, має... одно дерево.

КУРИ В ОКУЛЯРАХ.—Один з власників курячої фарми в Бельгії, завважив, що коли якась курка зраниться, інші курки кидаються на неї, щоб її додзьобати. Фармер придумав окуляри для курей і коли їх вдягнув куркам, вони не кидаються на себе, не провадять воєн, що більше, навіть зносять більше яєць.

ВІК РИБ І ПТАХІВ.—З риб дуже довго живуть: щуки та коропи, деякі живуть до 200 років. Крокодил живе 250 років. Найдовше живуть птахи: орли, соколи, ісляндські гуси, доживають 100 років і більше. Зазуля може жити до 30 років, соловій від 12 до 18 років.

ТАЙНИ РОСЛИН—В Арабії є рослина яку там звуть сміхуном. Невелика, має жовтий цвіт, а в очах має дві зернини всередині. Араби ті зерна сушать, труть, а тоді зуживають. Чоловік стає тоді наче п'яний, багато сміється, і плете дурниці. Є рослини, що викликують сварку між людьми. В Азії знають таку рослину. Принести її до хати, а за якийсь час люди почнуть там сваритися.

МАРС НАБЛИЖАЄТЬСЯ ДО ЗЕМЛІ.—Цього року плянета Марс буде найближче землі. Віддаль Марса від землі є 83.442,740 км. Ця віддаль буде зменшуватися аж до 1954 р., зменшиться вона до 61.360,444 км. Користаючи з цього зближення, астрономи можливо розвяжуть спірне питання: існує чи не існує життя на Марсі.

П'ЯТЕРНЯТА В АНГЛІЇ.—Часописи в Британії повідомили, що в місті Кентербері одна жінка народила п'ятернята—самих хлопців. Немовлята і матір здорові. Одначе на домагання батьків, які не бажають розголосу, не подано прізвища матері.

СКІЛЬКИ АМЕРИКАНЕЦЬ З'ЇДАЄ.—Одно американське асекураційне товариство, обрахувало, що пересічний 70-річний американець з'їв упродовж свойого життя 150 штук рогатого скоту, 26 овець, 310 свиней, 255 ягнят і баранів, 2.400 курей, а також—не зараховуючи інших менших харчів—збіжжя з понад 1.000 акрів і овочів та городини з понад 2.000 акрів.

НЕГРИ ЛЮБЛЯТЬ БЛЬОНДИНОК.—Бльондинки є ідеалом краси в понятті негрів. Багаті негритянські ватажки в штучний спосіб роблять зі своїх жінок бльондинок. Оце недавно ватажок одного великого негритянського племени в Південній Африці замовив у Німеччині фарбу до волосся для своїх 50 жінок. Інший ватажок із бельгійського Конго замовив фарбу для 5.000 жінок свойого племени, щоб зробити їх „красунями". Фарба робить чорне волосся русявим.

Вшанування шевченківських роковин

КУРІТІБА

Як і завжди, Курітіба й цього року винятково урочисто вшанувала Шевченківське свято.

Не зважаючи на дощ, до приміщення Хліборобсько-Освітнього Союзу зібралося багато українців і українок. Сцена залі прикрашена великим портретом Тараса Григоровича.

Український міський хор, під керівництвом п. Василя Чмира, виконує „Заповіта". Всі присутні стоячи слухають безсмертний твір нашого геніяльного поета, що став програмовим для всіх українців.

На кін виходять наші маленькі—Роман Придаткевич і Лідія Шеремета. Вони вдвох зворушливо деклямують „Розрита могила".

Доповідь „Велич Шевченка" виголосив редактор „Хлібороба" п. Ол. Ващенко.

Надзвичайно майстерно, викликавши захоплення всіх присутніх, п. Андрій Басендовський продеклямував „Утоплену".

На сцені хор. Цим разом м'який ліричний спів полонить залю. Виконується „Садок Вишневий". Хор замовкає, наперед виходить маленький Павло Шеремета. Він гарно відчитує „Тече вода". Востаннє хор виконує „Думи мої".

Далі йдуть дві деклямації. Дівчинка Аніта Демчук відчитує „Гомоніла Україна". П. Дмитро Скриль виконав на пам'ять великий монтаж із творів Шевченка.

Мистецька програма закінчується декорованою інсценізацією „Лебедина" за участю пань: Євгенії Вітрик і Марії Дзвінківської. Мажорне завершення інсценізації викликає бадьорий, піднесений настрій і всі присутні нагороджують виконавців рясними оплесками.

Заключне слово мав п. Ілля Горачук. Загальним відспіванням „Ще не вмерла Україна" закінчується ця величава академія.

В організації Шевченківського свята, в підготовці всієї мистецької програми велику й почесну працю виконав п. Павло Вітрик.

В. Ш.

САН ПАВЛО

Філія товариства „Соборність" на віла Озаско гідно вшанувала па'ять великого українського поета Т. Г. Шевченка. Відзначення знаменних роковин почалося урочистою панахидою в УАПЦеркві на Президенте Алтіно, яку відслужив о. Петро Добрянський. Всім присутнім на Панахиді було наколото пам'ятні стрічки та роздано свічки. В церкві влаштували символічну могилу з портретом поета та вінком від українського громадянства Озаско.

Вечором, в залі вірменської колонії відбулася святочна академія.

Вшанувати нам'ять найвидатнішого сина української землі прийшло багато українського громадянства, а також місцевих вірменів. Програма академії складалась з трьох рефератів та великої кількості деклямацій цігей і молоді. Відсутність хору заступила радіо вітрола, на якій віднграли: „Заповіт", „Думи мої" та „Реве та стогне". Першим відчитав реферат про життя і творчість Т. Г. Шевченка п. д-р В. Новиченко. П. Олександер Шум подав реферат в португальській мові. Він стило і ясно поінформував присутніх на залі чужинців про значіння Шевченка для нашого народу. Третім виступив п. Леонід Веремієнко. Тема його реферату —„Шевченко проти Москви".

Деклямації були добре підготовлені. Оля Кузьменко подала уривок з поеми „Гайдамаки", Марія Денищук—„Ой одна я, одна", Валя Кузьменко — „Іван Підкова", Норма Слонська — „Заповіт", Едуард Харченко—„Мені однаково", Люся Розпутько—„Розрита могила", Марія Зеремієнко—вірш Богдана Лепкого „Похорон Шевченка"

Академія закінчилася відспіванням Національного Гімну.

Відзначення Шевченківських роковин пройшло дуже вдало і було винятково прихильно сприйняте присутньою громадою. Треба зазначити, що це був перший прилюдний виступ новоствореної філії товариства „Соборність".

Присутній

ВИНЯТКОВО УРОЧИСТИЙ ДЕНЬ

З приїздом до Сан Кайтана (Сан Павла) церковного адміністратора о. Ф. Кульчинського, в суботу, 14 березня було відправлено панахиду по нашому великому генію Т. Г. Шевченкові. Після цього вірні приступили до сповіді.

В неділю відправлялася Свята Літургія з участю двох священиків: о. Ф. Кульчинського і о. П. Добрянського. о. Ф. Кульчинський сказав гарну проповідь про походження та значення нашого триперсного хреста.

Все це проходило під відкритим небом, на ділянці, закупленій православною громадою Сан Кайтана під будову Храма Української Автокефальної Православної Церкви.

Сьогодні—найбільше свято в Сан Кайтані. Декілька сот українців прийшли на посв'ячення наріжного каменя під будову Храма Божого.

Серед гостей бачимо муніципального префейта, його заступника, кореспондентів та директора місцевої бразілійської газети.

Українські й бразілійські прапори, милозвучний спів чудового хору під керівництвом панімatки Добрянської, присутність чужинецьких гостей та масова участь самих українців перетворили цей день на винятково урочистий, на винятково знаменний.

Цікаво відзначити, що чужинці, змучені фізично, але зачаровані гарною Службою Божою, залишилися аж до кінця (від 9 ої до 13-ої год.) цього урочистого акту.

М. Стефанишин, Іван Овечко

З ХРЕСТИН НА ГРОМАДСЬКІ ЦІЛІ

21 лютого, в УАПЦеркві, в Понта Ґроссі, відбулися хрестини новонародженого Олександра, сина ПЕТРА і НАТАЛІЇ ТАВЕНКІВ. Христини довершив о. А. Несвидів.

З цієї нагоди відбулося прийняття в будинкові панства Тавенків, на якому, з ініціятиви п. МИХАЙЛА ФЕДУСЕНКА, відбулася збірка, що її провів п. ФЕДІР КАРПУК. Загальний вислід збірки дав 230 крз. З цієї суми призначено 130 кра. на докінчення будови УАПЦеркви в Понта Ґроссі і 100,00 крз. на пресовий фонд дорогого всім українцям „Хлібороба". Пожертви склали п.п. ПЕТРО і НАТАЛІЯ ТАВЕНКО—20,00 крз., о. НЕСВИДІВ—20,00 крз., МИХАЙЛО і ВАРВАРА ФЕДУСЕНКО—50,00 крз., ГРИГОРІЙ і НІНА СНІГ—20,00 крв., ЕВДОКИМ і АННА РІПКА—20,00 крз., ІВАН і МАРІЯ МАЙОР—20,00 крз., МИХАЙЛО і ЕВДОКІЯ БЕГА—20,00 крз, ІВАН і ВАЛЕНТИНА РОМАНСЬКІ—15,00 крз., ФЕДІР і АННА КАРПУК—10,00 крз., МИКОЛА і НАДІЯ КОЛОШВА—15,00 крз., ІВАН і ОЛЬГА ДЯК —20,00 крз.

ВІДЗНАЧЕННЯ ПАВЛА ВІТРИКА

В газеті „Америка" ч. 37, керівник бібліотеки НТШ, п. В. Дорошенко, надрукував подяку „... п. Павлові Вітрикові з Курітіби, що не щадив часу й труду на розшуки для бібліотеки рідких місцевих часописів".

Іван Базан

ВЧОРА З ОДЕСИ

Ах, яка шкода, що ви не були в Паранаґві! Це неозорий океан! Але, що там океан! Води, як ви ще пам'ятаєте зі школи, на світі є значно більше, ніж землі. Ні, Паранаґва, це щось інше, це справжнє паранське око. Таке око, знаєте, що ним Парана дивиться на цілий світ, а цілий світ, крізь нього, дивиться на Парану. Вийдеш до порту, глянеш у даль і все бачиш. Властне, здебільшого, бачиш саму воду й небо. Вода голуба, а небо синє. Все інше на тому безмежному тлі для звичайної людини майже непомітне. Та то для звичайної, так би мовити для не паранаґвайської. А, ось, я, живу в Паранаґві, то бачу генген далеко і геть чисто все. Он на хвилях, ніби безпомічно хитається корабель. Його щоглу прикрашає трикольоровий прапор. Ага, приплив сюди француз! В моїй уяві чудова набережна Сени, розкішний Париж, а в Парижі, самі знаєте, що буває! Або он пливе акула. Куди вона подалася? Може до Африки, може до Европи, Австралії, Північної Америки, Азії, Океанії? Та хай її краще шлях трафить по дорозі! Я, одверто кажучи, не люблю цієї риби. Ось чайки—зовсім інша справа. Вони напевно летять з моєї рідної землі. Це ж вони супроводжували славних запорожців у далекі героїчні походи, це про них стільки пісень співають на Україні!

А он, на обрії з'явився ще корабель. Чий він? Хто живе в Паранаґві—швидко відгадає. Придивляюся до його зовнішніх ознак—пізнаю. Філіпінський! Називається „Артур Мак". Якщо переставити слова в назві, то вийде прізвище відомого американського генерала, колишнього командувача збройних сил США на Далекому Сході. То з тим генералом, Мак Артуром, вже теж колишній президент Труман, „не зійшовся характером". Що ж він цікавого принесе до Паранаґви?

Так судилося долі, що я в нашому порту зазнайомився з капітаном того філіпінського корабля. Із свіжого повітря перейшли до закритого приміщення, сіли до столу, замовили дещо подати нам для приємної розмови.

Капітан за національністю філіпінець. Запитує мене,—хто я?

Відповідаю:—Українець!

Старий морський вовк радісно усміхається, дружньо ляскає мене по плечах, з піднесенням говорить:

—Дуже добре! Я щойно повернувся з Одеси!

—Ну, раз так, то тепер слово передам капітанові.

* * *

Наш торговельний пароплав „Артур Мак" прямував на Україну, до одеського порту віз тропічну садовину. Під моєю командою були матроси різних націй, але всі розуміли еспанську мову. Не встиг корабель минути Істамбул, знаний турецький Босфор і пустити перший дим над просторами Чорного моря, як довкола нас, з обох боків, вирнули 2 перископи. Відомо вам, що таке перископ? Щоб ви знали, моряк нічого в житті не боїться... крім перископа. На вовні, та ще на віддалі, це така ніби гостра щогла, а під нею, вже під поверхнею води,—підводний човен. Від тих човнів морякам сама тільки неприємність: можуть затопити корабель, затягнути його до зовсім іншого, ніж є в маршуті порту, перевести на кораблі трус і т. ін.

Побачивши довкола себе 2 перископи, я, не на жарт, злякався. Що вони зі мною думають робити? робити?

Аж ось, через ті перескопи подають нашому кораблеві радіо-сигнали. Звертаються до мене в еспанській мові. Офіційно повідомляють: —Обидва човни належать збройним силам СССР. Щоб я „не заблудився", вони супроводжуватимуть мене аж до самої Одеси, не занурюючи перископів. По цих, останніх, я мушу тримати свій шлях!

Я подякував „за увагу", хоч вже плив багатьма морями й океанами і ще ніде „не заблудився". Відтоді плили ми вже втрьох. Часто перископи віддалялися від мене на велику відстань і я тоді, як кажуть, мав цілком вільну руку. Однак, в багатьох місцях перископи майже щільно підходили до корабля, так, що утворювали для плавби досить таки вузький коритар. Доводилося тоді пильно стежити, щоб бува не зачепити на свою голову котрогось із супроводжувачів. Особливо близько підводні човни притулилися до нашого корабля, коли ми минали узбережжя Криму.

—Що за чортовиння?—Подумав собі.—У відкритому морі і так обережно треба йти!—Однак, таємницю швидко збагнув. Совєти в Чорному морі розставили безліч мін. Іноді міновані поля так близько підходять одне до одного, що справді, для кораблів лишається тільки вузький прохід — коритар. Ото ж, підводні човни недарма пильнують шлях нашого корабля!

В прозоро синій перспективі вже вирізбляється величезний одеський порт. Довга, золотаво піщана коса, з високенним маяком, ніби вибігла нам на вустріч. Порт в долині, а над ним гарне, велике місто. Та моя увага відривається від споглядання українського берега. Я бачу, як по обох боках нашого корабля почали занурюватися в воду перископи. Їх уже зовсім не видно. Що це має означати? Чому підводні човни нас покинули? Невже біля Одеси нема мінованих полів? Але ось тріскучо голосно загули мотори. Невідомо звідки вистрибнули на хвилі 2 військові канонерки й зайняли поруч нас звільнені перископами місця. На канонерках озброєні моряки. По еспанському, теж через радіо, передають нам, що комісар берегової охорони при одеському портові хоче вступити на корабель. Чемно запрошую його.

Комісар з перекладачем з'являється на борту „Артур Мака". Ревізії не провадить, одразу просить дозволу зайти до моєї каюти. Заходимо. Тут комісар з'ясовує мені таке:

—Під час перебування „Артур Мака" в одеському порті його постійно охоронятимуть ці дві військові канонерки. Ніхто з матросів, на власний розсуд, не має права сходити на берег. Так само й капітан корабля. Хто з команди хоче подивитися Одесу — повинен вдатися за дозволом до комісара. Виходити на берег дозволятиметься тільки по одинці і то в супроводі спеціяльної особи, яку призначить комісар. **Цілком забороняється покидати корабля матросам, що є американцями, англійцями, чи японцями.**

Виклавши все це, комісар негайно покинув корабель, навіть не дав можливості поставити йому кілька запитань.

Поки розвантажували „Артур Мака" деякі матроси „невтральних національностей" скористалися дозволом комісара й побували в Одесі. Проте, вони лишилися невдоволеними, бо мусіли в усьому слухатися своїх поводирів, а ті їх водили тільки туди, куди самі хотіли, вірніше, згідно з опрацьованим комісаром маршрутом.

Я особисто двічі скористався перепусткою комісара й трохи обдивився велике українське портове місто Одесу. Мене, як і всіх інших, супроводжував совєтський агент. Лише через нього я міг звертатися в крамницях до продавців, до зустрічних людей на вулицях, до кондуктора в трамваї і т. ін. Він ні на крок не відставав від мене, властне водив мене, ніби собаку на налигачі, за собою.

Одеса чудове місто. Гарне, привітне, мальовниче. Де б ви не йшли: по широких сходах від порту, по

ЖІНОЧА ОРГАНІЗАЦІЯ БРАЗІЛІЇ—ЧЛЕНОМ СФУЖО

Кілька днів тому, Центральна Управа Жіночих Секцій при Українсько-Бразілійському Клюбі одержала від голови Світової Федерації Українських Жіночих Організацій п. Олени Кисілевської радісну вістку, про яку сповіщаємо нашу ширшу жіночу громаду.

Наша Жіноча Організація прийнята в члени СФУЖО.

Жіноцтво Бразілії, організоване в Жіночі Секції при Українсько-Бразілійському Клюбі на своїх Загальних Зборах в грудні 1952 р. одноголосно рішило вступити в члени СФУЖО.

Вже від Світового Когресу в 1948 р. наше організоване жіноцтво підтримувало постійний звязок з СФУЖО. В останньому році воно значно пожвавило свою організаційну працю. Сформувало Ц. У. та розбудувало філії, яких на сьогодні є 6. Центральна Управа почала випускати окрему сторінку в часописі „Хлібороб". Велику кампанію веде жіноцтво в справі набуття фондів для будови нового репрезентативного дому в Курітибі.

Голова Центральної Управи Жіночих Секцій є п. Надія Фелик, секретар п. Євгенія Вітрик, культурно-освітня референтка п. Ольга Кушнір.

Звертаючись до голови СФУЖО та прохаючи про прийняття нас в члени, Центральна Управа писала: „Ми розуміємо, що лише при спільних зусиллях, в спільній праці та при доброму керівництві можна осягнути бажані успіхи, на що голова СФУЖО п. О. Кисілевська, а з нею і вся Хвальна Управа відповіли: „ми підтверджуємо ваші слова та вітаємо в нашій о'єднаній сім'ї жіноцтво Бразілії. Віримо, що наша спільна праця зміцнить наші позиції і ми зможемо ще корисніше працювати для добра Батьківщини!"

СВЯТО ГЕРОЇНЬ В АПУКАРАНІ

Заходами Жіночої Секції в Апукарані відбулося свято на честь українських жінок-героїнь. Власна домівка філії Хліборобсько-Освітнього Союзу була переповнена людьми.

Жіноча секція в Апукарані вже має великий досвід у влаштуванні різних імпрез, але ця академія вийшла винятково величаво.

Свято відкрила коротким, глибоко змістовним вступним словом голова секції, пані Марія Онищенко. Після цього жіночий хор відспівав „Боже Великий Єдиний". Реферат про Ольгу Басараб виголосила п-ні Євгенія Буй. „Ми ще живі" —деклямувала пані Стефанія Будна, „Старенька ненька" — відспівав жіночий хор, сольо—панна Богданна Онищенко, „На вічну пам'ять Ольги Басараб"—деклямувала п-ні Олеся Сисак, „Зглянься, Боже, на Україну"—сольоспів п-ні Евгенії Буй „Була погасла зоря України"- деклямація п-ні Ольги Кучми, дует „Не зітхай, а прощай"—у виконанні п-ні Стефанії Будної і панни Богданни Онищенко, „До сестер-українок" — деклямувала панна Осипа Романишин, „Збудись, могутня Україно"—виконав жіночий хор, „Хай гуляють вітри" — продеклямувала Богданна Онищенко, „Видиш, брате мій"—відспівав жіночий хор, „Коли ми вмирали"—деклямувала панна Іванна Борушенко, „Спіть герої"—подав заключну точку жіночий хор у супроводі скрипки п. Петра Кучми.

З кінцевим словом виступила голова Жіночої Секції п-ні Марія Онищенко.

Академія в цілому пройшла на високому рівні й залишила по собі дуже гарне враження.

П. Будний

ЩО ПЕКТИ?

Б а б к а

Взяти 140 гр. масла, вибити 3 жовтки, одне ціле яйце, додати рівночасно 140 г. цукру по частинах за кожним жовтком, дальше додати 2 ложки руму, 5—6 ложок молока і 230 г. борошна. Всю масу добре розбити, а коли тісто вже буде добре зроблене, додати до нього ще трошки порошку до печива, і ще раз всю масу розбити, та виложити її до висмарованої маслом форми. Пекти треба не при дуже високій температурі.

Коли бабка вихолоне, полити її шоколядовим кремом.

Від сільсько-господарського департаменту

Вказівки та пояснення до статті „Про боротьбу із шкідниками винограду"

Аматорці плекання винограду п-ні К-ні та всім зацікавленим у цьому колоністам.

Залізний куперваc — Залізо де сульфат (Fe So_4. 7 H_2 o) — по бразілійському—Sulfat de Ferro.

Мідяний куперваc—Синій камінь —мідь—сульфат (Cu So_4.5 H_2 o) —по бразілійськомуSulfat de Cobre.

Сірка мелена—для обпорошування.

Бордоська рідина та її виготовлення.

Мідь—сульфат (синій камінь) дуже опікає зелені частини рослин, тому він вживається лише по весні (до розпускання бруньок) та восени, після опадання листу.

Влітку мідь—сульфат (Sulfato de Cobre) вживають в суміші з вапном і ця суміш називається бордоською рідиною.

Бордоська рідина виготовляється в такий спосіб:

Для виготовлення 1% нейтральної бордоської рідини беруть 100 гр. Sulfat de Cobre (синій камінь); 75 гр. вапна нелюсованого та 10 літрів води.

100 гр. синього каменю розчиняють в невеликій кількості гарячої води в дерев'яній, глиняній, або порцеляновій посуді і коли він розчиниться, доповнюють водою, щоби стало 5 літрів (половина).

В іншій посуді—75 гр. вапна заливають невеликою кількістю води, аж доки воно не перетвориться в білий лужнистий порошок.

Цей порошок доливають водою та мішають, аж поки він не перетвориться у вапняне молоко. Це молоко проціджується через густу шматку в іншу діжку і доливають до 5 літрів водою. Вапняну суміш (молоко) добре помішують та при помірному помішуванні виливають сюди розчин (5 літрів) синього каменю.

Для виготовлення помірно лужної (слабо лужної) бордоської рідини беруть на кожних 100 гр. мідь—сульфату 100 гр. вапна нелюсованого, а, як вона часом поганої якости, то навіть 200 гр.

Конче потрібно перевірювати якість бордоської рідини на кваснісіть та лужність. Якщо в бордоській рідині превалює мідь—сульфат, вона є квасна і на чистому залізі утворює червоні плями, тоді до такої рідини поволі додаємо вапняного молока (з нелюсованого вапна). Навпаки, коли в бордоській рідині превалює вапно, бордоська рідина буває лужною та забарвлення її є ясно блакитне, тоді додається потрохи розчину синього каменю з вапном. Бордоську рідину, ні в якому разі не можна розводити водою, бо тоді вона змінить хемічні властивості і попсується її якість, як середника для боротьби з грибками.

Добре виготовлена бордоська рідина мусить бути каламутною. Бордоську рідину треба вживати негайно. Коли вона постоїть 1 1/2—2 доби, то псується. Але ж, коли потрібно заготовити бордоську рідину в більшій кількості, щоб вона не зіпсувалася, додають до неї 0,1% цукрової меляси. Тоді така рідина може зберігатись, не втрачаючи своїх фізичних та отруйних властивостей на грибок, приблизно 10 діб.

Проф. Д-р Б. Боженко

Приморському бульварі, по Дерибасівській, Ланжеронівській, чи якійсь іншій вулиці, завжди почуваєте приємний відпочинок для ока і, я б сказав, для душі. Але мене дуже гнітило те, що я цілий час свого перебування в місті мав невідлучного дозорця, отже, по суті, ходив наче заарештований. Нарешті, я не втерпів і запитав свого супроводжувача:

—Чого ви, власне, невідчіпно вештаєтеся зі мною?

Той, без надуми, поважно відказав:

—Бачте, Одеса велике місто. Ви в ньому чужинець, не знаєте тутешньої мови, можете „заблудитися". З вами щось трапиться, а потім наш уряд буде відповідати. А зі мною ви, як у Бога за пазухою, з вами нічого не трапиться.

—Невже і тут міни розставлені? —Ненароком подумав я, почувши слово „заблудитися", що його вперше кинули мені через перископи советські підводні човни.

* * *

Капітан філіпінського торговельного пароплаву „Артур Мак" не знав української мови, тому він не міг, більше ніж хотів советський агент, почути й побачити в Одесі. В нього не було ключа до серця місцевого населення, не було вух до його слів. Шкода, що замість нього, не плив хтось із наших, з Паранаґви. Тоді б, напевно ніякий комісар, ніякий советський агент не зумів би водити за ніс. Та ще й де?

В нашій рідній Одесі!

Паранаґва

ДЛЯ ДІТОК

УГАДАЙ ЩО ЦЕ?

1.

До сонця я підхожий
Сонце я люблю,
За сонцем повертаю
Я голову свою.
Стою стрункий, високий
В зелених шатах я,
І золотом убрана
Голівонька моя.

2.

Від кутка до кутка
Побігуща і вертка
Через всеньку хату
Бігаю завзято.
Кожну нитку, соломинку
Проганяю в ту ж хвилинку,
Кожний клаптик, кожну шматку,
Виганяю з хати гладко,
Не мину я й сірника—
Ну скажіть, хто я така?

ПОКАЗ НАРОДНОЇ НОШІ

В Християнській Жіночій Асоціяції в Буенос Айрес відбувся вечір показу народньої ноші різних націй, що входять в склад Асоціяції. В дефіляді національних костюмів взяли участь також представниці Союзу Українок в Аргентині, які представили народньу ношу Київщини (пані Н. Онацька), Полтавщини п-ані О. Бандура), та Гуцульщини (панна М. Яхнівна).

САМОЛУПИ

Паризький часопис української молоді „Смолоскип" в ч. 4 (24) з грудня м.р. повідомляє про одну подію в Снятині на Покутті, яка зробила це невелике місто відомим у цілому Советському Союзі.

У своєму „каянні" й осуджуванні українських націоналістів учителі Снятина стали „зразком" для цілого СССР і советська преса гукнула: Беріть приклад із Снятина!

Ця „історична" в советському розумінні подія, сталася ще наприкінці серпня м. р. Тоді відбувалося районове вчительське засідання в Снятині при участі делегатів від різних шкіл. З гострою критикою виступив секретар райкому компартії Кічак, закидаючи учительству т.зв. „порочний лібералізм і націоналізм" в навчанні, головно вчителям у Стецевій, Белилій і Красноставцях.

По вислуханні цих закидів почали виступати самі ж учителі з такою ревною „самокритикою", немов би їх хтось із заду підганяв до цього „самобичування". Їх примусили так безпощадно для себе „каятися" в „помилках націоналізму й лібералізму", що їх „самокритика й каяття" стали тепер шабльоновим зразком для учительства в цілій Україні й в інших республіках Советського Союзу.

УВАГА! УВАГА!

ЦУЖС при «Хліборобсько-Освітньому Союзі» 11.4. 53 р.. в суботу, о год, 20-й, в залі Т ва, при вул. Вісконде до Ріо Бранко ч. 557 влаштовує

Чайний вечір

із смачним буфетом

Грає добірна музика Гостям раді.

Ц. Управа

Будуймо Дім!

День відо дня все вище і вище виростають стіни Репрезентативного Дому. Вже ясно очерчені майбутні кімнати та різні громадські приміщення початкового поверху. Ще трохи часу і почнеться спорудження нового поверху. Чим успішніше проходить будівництво, тим більше українців відгукуються на заклик ХОС'у взяти активну матеріяльну участь у створенні покавного приміщення для наших організацій в Парані. Останніми днями на будову Репрезентаційного Дому зголосили декларації на закупи акцій п.п. з **Понта Ґросси**:

168. Василь Власенко	— кр.	500,00
169 Петро Тавенко	— „	250,00
170. Іван Білецький	— „	500,00
171. Михайло Бега	— „	250,00
172. Петро Савчук	— „	1.000,00
173. Володимир Гучок	— „	1.000,00
174. Степан Галян	— „	250,00
175. Михайло Мазепа	— „	500 00
176. Михайло Чиханюк	— „	250 00
177. Назар Хоменко	— „	250,00
178. Василь Сеньків	— „	250,00
179. Василь Яворський	— „	500,00
180 Микита Костюк	— „	250,00
181. Євдоким Рибка	— „	250,00
182. Йосип Веселович	— „	250,00
	Разом кр.	*6.500,00*

Попередньо зголошено кр. 529.450,00

Загальна сума (без пожертв) кр. 525.550,00

ПОЖЕРТВИ ЖІНОЦТВА

Пані **Марія Білецька** (з Понта Ґросса) зложила на будову Дому кр. 100,00 і закликає наслідувати її приклад слідуючих пань з Понта Ґросса:

Колошву, Тавенкову, Майор, Серафиму Костюк.

Пані **Наталія Гучок** зложила кр. 100,00 і закликає пожертвувати таку ж суму пань: **Марину Тараненкову, Марію Воронюк, Марію Костюк, Анну Мазепу.**

Пані **Анна Мазепа** зложила кр. 100,00 і викликає приєднатися до неї пань: **Іванну Голуб і Євгенію Недопитальську** з Гонсалвес Жуніор та **Ірину Зімовську** з Іраті.

Пані **Елизавета Савчук** зложила кр. 100,00 і закликає приєднатися до неї слідуючих пань: **Марію Сачковську, Анну Карпук, Марію Мазепу, Юстину Чиханюк, Марію Онацьку, Анну Мігоцьку.**

Пані **Марія Майор** прийняла виклик пані Білецької, зложила кр. 100,00 і кличе наслідувати її приклад слідуючих пань: **Наталію Шеремету** (з Резерви), **Антонію Любезну і Олександру Калиновську** в Понта Ґросса.

Пані **Текля Весолович—Баранюк** приєднується до загальної кампанії жіноцтва, складає 100,00 кр. на будову Дому й закликає наслідувати її приклад слідуючих пань з Резерви: **Теклю Римар, Софію Подлецьку і Анну Роїк.**

Пані **Христина Хоменко** складає 100,00 кр. і закликає всіх інших жінок зробити те ж саме.

Пані **Анастасія Сендецька** з Апукарани прийняла виклик пані **Анни Чайки**, зложила кр. 100,00 і закликає пожертвувати на будову Дому таку ж саме суму слідуючих пань: **Емілію Костів** (з Апукарани) **Іванну Стельмашук і Іванну Кмета** (з Дорізону).

Загальна сума пожертв нашого жіноцтва становить кр. 5.000,00

ДО ВІДОМА ЧИТАЧІВ

Редакційна Колегія покликала на посаду Редактора газети «Хлібороб» п. ВАЩЕНКА ОЛЕКСАНДРА.

Колишньому Редакторові п. ПЛАХТИНОВІ СТЕПАНУ, цією дорогою, Редакційна Колегія складає подяку за виконану ним роботу по редагуванню часописа.

Новому Редакторові бажаємо успіхів у його відповідальній праці для добра нашої громадськости в Бразілії та української справи в цілому.

Редакційна Колегія „Хлібороба"

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ УАПЦ

о. протопр. Ф. КУЛЬЧИНСЬКОГО

Квітень, 1953 р.

1. СТРАСНА СЕРЕДА. Віла Ґваїра: 7 год. рано—Літургія, раніш осв'ячення дарів; 4 год. дня—Сповідь шкільної молоді. Вечірня відправа.

2. СТРАСНИЙ ЧЕТВЕР. Віла Ґваїра: 7 год. рано—Вечірня з Літургією Св. Василія Великого. 6 год. вечора—Страсті Господні.

8 год. 30 хв. Мерцейс: Страсті Господні.

3. СТРАСНА П'ЯТНИЦЯ. Віла Ґваїра: 2 год. дняВечірня з виносом Св. Плащениці.

5 год. дня Мерцейс — Вечірня з виносом Св. Плащениці.

4. СТРАСНА СУБОТА. Віла Ґваїра: 7 год. рано—Рання Великої Суботи. Вечірня з Літургією Св. Василія Великого.

5. ВЕЛИКДЕНЬ. Віла Ґваїра: О год. 30 хв. Світла Заутреня ,Служба Божа, Свячення пасок.

4 год. рано Мерцейс: Світла Заутреня, Служба Божа, Свячення пасок.

6. СВІТЛИЙ ПОНЕДІЛОК. Мерцейс: Рання, Служба Божа.

7. СВІТЛИЙ ВІВТОРОК. Віла Ґваїра: Благовіщення Пресвятої Богородиці

21. НЕДІЛЯ —Ірасема—Проводи, 19. НЕДІЛЯ. Мерцейс—Проводи, 26 НЕДІЛЯ. Віла Ґваїра Проводи.

о. ігумена Василя ПОСТОЛЯНА

1. СТРАСНА СЕРЕДА. Нова Україна: Літургія, раніш осв'ячення дарів.

2. СТРАСНИЙ ЧЕТВЕР. Нова Україна: Вечірня з літургією Св. Василія Великого.

7 год. вечора—Апукарана: Страсті Господні.

3. СТРАСНА П'ЯТНИЦЯ. Апукарана: 12 год. Вечірня з виносом Св. Плащениці.

4. год. Нова Україна—Вечірня з виносом Св. Плащениці.

4. СТРАСНА СУБОТА. Нова Україна: Рання Великої Суботи. Вечірня з Літургією Св. Василія Великого.

5. ВЕЛИКДЕНЬ. Апукарана: О год. 30 хв. Світла Заутреня, Служба Божа, Свячення пасок.

4 год. рано—Нова Україна: Світла Заутреня, Свячення пасок.

10 год. Рано—Марінґа: Свячення пасок.

6. СВІТЛИЙ ПОНЕДІЛОК. Марінґа: Рання. Служба Божа.

7. СВІТЛИЙ ВІВТОРОК. Нова Україна: Благовіщення Пресвятої Богородиці, Всенічна, Служба Божа.

12. НЕДІЛЯ. Апукарана—Проводи, 19. НЕДІЛЯ. Нова Україна—Проводи, 26. НЕДІЛЯ. Боразополіс—Проводи.

ВИДАВНИЦТВО МИКОЛИ ДЕНИСЮКА

Вшановуючи ювілей нашого визначного письменника Уласа Самчука, передаємо в руки громадянства основний твір Ювілянта, повість

УЛАС САМЧУК

МАРІЯ

Це історія української жінки і матері. Це символ страждання української родини і нашої батьківщини, в огні й повені революції та визвольних змагань!

Повість видана на гарному папері з подвійною двобарвною обкладинкою і рисунками Б. Крюкова. Передмова проф. Є. Онацького. Книжка має 280 сторін.

Кожний українець повинен пізнати цей визначний твір нашої доби.

Ціна книжки в Бразилії 50 крузейрів.

Замовлення слати на адресу Видавництва:

Editorial Mykola Denysiuk,
c. Curapaligue 790,
Buenos Aires—Rep. Argentina

РОЗШУКУЮТЬ

Колишній вояк української сотні при німецькій армії, ВОЛОДИМИР ШПАК, що після пораненя залишився без лівої ноги і тепер живе в Югославії, уроджений в селі Пиловщинь, пов. Сокаль, Галичина, розшукує свого вуйка—МИКОЛУ КОСТЮКА, уродженого в Шміткові, пов. Сокаль. Пан Микола Костюк живе в Бразилії й колись займався торгівлею хлібом

Прошу свого вуйка, або тих людей, що знають його точну адресу — сповістити мене на таку пошту:

Шпак Володимир,
Васе Стайча, н. 12/1
Новий Сад
Югославія.

АДВОКАТ

ДР. ЮЛІЯН БУСЬКИЙ

БУВШИЙ ПОСОЛ ДО ПАРАНСЬКОГО СОЙМУ

полагоджує всі справи судові, інвентарі, натуралізації, вироблення різних документів та всі адвокатські справи

ШАНОВНИХ КЛІЄНТІВ З ІНТЕРІОРУ ВІДПУСКАЄТЬСЯ ЯКНАЙШВИДШЕ!

Адреса канцелярії:

Rua Carlos de Carvalho, 58, 1° andar, Salas 13 e 14
Curitiba—Paraná

!УВАГА ВЛАСНИКИ МЛИНІВ!

Коли Ви думаєте будувати або переробляти свій власний млин, зверніться до нас, а будете обслужені якнайкраще!

Спроваджуємо впрост з Німеччини без посередників всі машини, які входять в склад млинів, як вальці, сита і все необхідне, а також окремі частини до складніших машин. Сита шовкові і дротяні!

Звертайтеся безпосередньо до нас або наших представників! Запевнюємо Ваше до нас довіря і виконаємо замовлення найшвидше!

Industria e Comercio de Maquinas Cerial Ltda.
Caixa Postal, 2316. Porto Alegre, R. G. do Sul.
або до
Gregorio Partyka, Erechim, Rio Grande do Sul.
або
Estanislau Parteka, Rua Nunes Machado 1244,
esquina Brasilio Itiberê, Curitiba

Висилаємо своїх техніків!
Приймаємо особисті і листовні замовлення.
Пишіть по-українському.

Paraná Refrigerantes S.A.

RUA PIQUIRI (ENTRE B. C. DOS REIS E CHILE)
CAIXA POSTAL 986 - END. TELEG. "REFRIGERANTES"
CURITIBA . PARANÁ . BRASIL

Coca-Cola

MARCA REGISTRADA

ЗДОРОВА—ЧИСТА—ОСВІЖАЮЧА

(говорять по-українські)

Laminação Esperança
MADEIRAS LAMINADAS E COMPENSADAS
Marcas «Esperança» e «WOWK»

GREGORIO WOWK

Escritorio e Fábricas:	ENDEREÇO TELEGRAFICO:	Fábrica:
RuaChichorro Junior, 347 Fone—2620, Cx. Postal, 651. —CURITIBA—	GREWOWK	Cx. Postal 26 PRUDENTÓPOLIS PARANA

Увага! Увага!

ВЕЛИКИЙ СКЛАД УБРАНЬ І МАНАФАКТУРНИХ ВИРОБІВ

НА СКЛАДІ: МУЖЕСЬКІ УБРАННЯ І ПЛАЩІ, ЖІНОЧІ ПЛАЩІ, ДІТОЧІ УБРАННЯ КРІМ ТОГО МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР: МУЖЕСЬКОЇ БІЛИЗНИ, КРАВАТОК, ВОВНЯНИХ СВЕТРІВ І РІЗНИХ ПАРАСОЛЬ

Дрібна і гуртова продажа: ЦІНИ КОНКУРЕНЦІЙНІ!

Власник: ГАВРИЇЛ СЕРДЮК

КУРІТІБА Praça Tiradentes, 76

DR. CLEMENTE PROCOPIAK
MÉDICO

Clinica de crianças
Molestias de senhora, Partos
CLINICA MÉDICA

Ondas curtas e ultra-curtas — Raios ultra violetas com queimador de cadmo. Raios infra-vermelho.

Aparelho Ondas Ultra Sonoras

Consultório: Praça Zacarias — Edificio João Alfredo - 3.° andar, sala 308 — Telefone 4679.

horario: 10—12 e 14—17

Residência: Rua Coronel Dulcidio, 881.

Atende chamados a qualquer hora do dia e da noite

(говорить по-українському)

!РАДІО!

УВАГА! УВАГА!

Користайте з нагоди і услуг радіотехніка

ВОЛОДИМИРА БОГАЧА

Має на складі різнородні гатунки радіоприймачів і радіолів! Приймає замовлення з інтеріору! Виготовляє апарати на електричну енергію з електровні і з акомулятора!

Ціни — найприступніші! Щоб переконатися, замовте собі радіо, яким почуєте вісті зі всього світу!

Звертайтеся листовно чи особисто на адресу;

Valdomiro Bohatch,
rua D. Julia da Costa, 1268,
Caixa Postal, 594, Curitiba—Paraná

ОГОЛОШЕННЯ

Є виїмково добра нагода вивчитися на годинникаря. Цей фах в житті завжди потрібний і завжди поплатний. Хто до нього візьметься, то через певний час заробляти ме великі гроші.

Саме тепер до науки годиникарської справи потрібен ХЛОПЕЦЬ-ПІДЛІТОК

Звертайтеся на адресу:

Basilio Kaminenko
Rua João Negrão, 755—Curitiba

Др. Богдан Н. Кобилянський

З практикою в «Hospital Central de Prompto Socorro» та «Clinica Cirurgica e Ortopedica do Hospital S. Zacarias» в Ріо де Жанейро

Лікар в «Instituto de Medicina e Cirurgia do Paraná»

ЛІКАРСЬКА КЛІНІКА — ХІРУРГІЯ—ОПЕРАЦІЇ

РАК (Cancer) РАДІО-ТЕРАПЕВТИКА

Приймає: від год. 2 ої до 4 ої — Rua Cruz Machado, 12
1° andar (esquina Praça Tiradentes)

Мешкання: Rua Pasteur, 569 — Tel 3708

Curitiba — Paraná

ДЕНТИСТИЧНА КЛІНІКА

Лікування та оперування хворіб зубів та їх ускладень в усній ямі, Профілактика хворіб молочних та постійних зубів

ТА РЕНГЕНІВСЬКЕ ПЕРЕСВІТЛЕННЯ

ДЕНТИСТИЧНА ХІРУРГІЯ

Виготування праць з металів та мас. Штучні щелепи, Корони, Постійні містки. Змінні містки. Поодинокі вставні зуби Пльомби.

Д-р ГАРОЛДО ҐЕТТЕР	Д-р СТЕФАНІЯ КОЛОДИНСЬКА ҐЕТТЕР
з 8 до 12. та з 1 до 16 год.	з 14 до 18 години

Консульторія: Rua Carlos de Carvalho, 120 — 1° andar — Salas: 10, 11 e 12

EDIFICIO "ORION"

Шановних клієнтів з інтеріору обслуговуємо, якнайшвидше

Курітіба — Парана

Dr. J. Waldemiro Martenetz

—**Médico**—

Ex-Assistente de Clinica Médica e de Clinica Terapeutica da Faculdade de Medicina do Paraná.

Clinica Geral — Molestias das Senhoras e Crianças

CONSULTÓRIO	RESIDENCIA
Edificio Tiradentes Praça Tiradentes n. 378 Telefone — 1084	Rua Marechal Floriano Peixoto, n. 2405 Telefone — 2841

CONSULTAS: das 10 às 11 horas e das 3.30 às 5 horas.

КОМПАНІЯ МЕЛЬОРАМЕНТОС НОРТЕ ДО ПАРАНА'

ПЕРЕДТИМ

Компанія де Террас Норте до Парана

SEDE São Paulo—Rua São Bento, 329-8° andar Cx. Postal 2771
Londrina - Est. Paraná - Endereço telegráfico: CIANORTE
Escr. Cx. Postal 16.
Escritórios em Arapongas, Maringá

Землі високої якости

ПРОДАЖ НА РАТИ У ВЕЛИКИХ І МАЛИХ ЛЬОТАХ

Inscrição n° 12 no Registro de Imóveis da Comarca de Londrina na forma do Decreto-Lei 3079 ee 15 de Setembro de 1938.

ЗЕМЛІ Є ДУЖЕ ВРОЖАЙНІ НА КАВУ, ЗБІЖЖЯ, ТЮТЮН, БАВОВНУ, ЦУКРОВУ ТРОСТИНУ, МАНДЬОКУ, ПШЕНИЦЮ І Т.П.

Залізниця - найліпші дороги - прекрасна шляхова служба

ДЛЯ ПОКУПЦІВ ВИМІРЯНІ ЛЬОТИ І ВИГОТОВЛЕНІ ПЛЯНИ

НЕМА МУРАШОК (саувас)!

Др. КАРЛОС ГЕЛЛЕР

Клініка медична і хірургічна

спеціялізований в лікуванні шкірних хвороб, сіфіліс (ulceras varicosas), **в лікуванні ран на ногах без операції,**

Приймає: від год. 3 до 6 в суботу з 10 до 12-ої

Consultorio av. João Pessôa, 68. (Farmacio Avenida) Консульторія 4527	Помешкання: rua Comendador Araujo, 970 Телефон, 424

Paranà Curitiba—

Фабрика готових убрань

Власник МИХАЙЛО РЕШЕТНИК

Найбільший склад готових: Мужеських убрань і плащів, Жіночих плащів — дитячих убрань.

ЦІНИ ДУЖЕ ПРИСТУПНІ!

КРІМ ТОГО МАЄМО НА СКЛАДІ ДОСКОНАЛИЙ ВИБІР: білизни, краваток, вовняних светрів, Парасолі мужеські і жіночі.

Rua São Francisco, 277 КУРІТІБА — ПАРАНА

УВАГА ПОДОРОЖУЮЧІ!

Великий вибір готових убрань, різних манафактурних виробів, капелюхів, парасоль, черевиків, а також парфумерію поручає Вам

власник великого склепу в Паранаґва

ПЕТРО РЕКЕТА

Адреса: Rua 15 de Novembro, 25, Paranaqua.
Paraná — Brasil